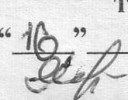

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри економіки
та підприємництва
«16» 06 2020 р.
 (Терещенко С.І.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ООК 13. Економіка розвитку сільських територій

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: ОП «Економіка місцевого розвитку»

Факультет: Економіки і менеджменту

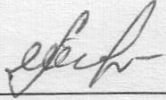
2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Економіка розвитку сільських територій» для студентів спеціальності: 051 «Економіка»

Розробник: **Сухоставець А.І.** доцент кафедри економіки та підприємництва, к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки
Протокол від 16 червня 2020 року № 14

Завідувач кафедри

(Терещенко С.І.)

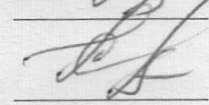
Погоджено:

Гарант освітньої програми

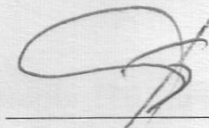
(В.Ю. Медвідь)

Декан факультету Економіки і менеджменту

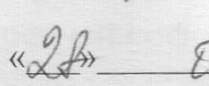
(Н.І. Строченко)

Декан факультету Економіки і менеджменту

(Н.І. Строченко)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

()

Зареєстровано в електронній базі:

дата: «24» 08 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Сухоставець А.І., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність: 051 «Економіка»	Нормативна	
Модулів – 2	Професійне спрямування: -	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2020-2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Курс	
Загальна кількість годин – 90		1-й	
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: Магістр	Лекції	
		6 год.	
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		76	
	Індивідуальні завдання: -		
	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання - 15.6 / 84.4 (12 / 76);

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: поглиблення знань щодо структури та особливостей функціонування сільського господарства України, прищеплення навиків аналізу сучасного стану соціально-економічного розвитку сільських територій, виявлення диспропорцій у розвитку їхньої елементної бази та розробка заходів з їх подолання.

Знання: понятійного апарату економічного розвитку сільських територій; щодо місця і ролі різних форм сільськогосподарського виробництва та несільськогосподарських видів діяльності на селі; особливостей формування виробничої інфраструктури сільської економіки; демографічних тенденції та чинників впливу на них, стан і особливості формування поселенської мережі в країні; структури сільського життєвого середовища та економічні засади функціонування соціальної інфраструктури сільських поселень; концепції реформування держави та її значення для соціально-економічного розвитку села.

Вміння: оцінювати стан розвитку сільських територій з економічної, соціальної, екологічної точок зору; розробляти заходи впливу на розвиток сільської економіки на мікро, мезо- й макрорівнях; обґрунтувати напрями розвитку та удосконалення виробничої й соціальної інфраструктури села; організувати співпрацю членів громади, адміністративний корпус сільських органів самоврядування та економічних суб'єктів; аналізувати наслідки адміністративно-територіального реформування в країні; сформувати механізм залучення матеріальних, фінансових, трудових і інших ресурсів для соціального розвитку села; критично оцінювати економічні результати господарської діяльності та визначати перспективи економічного й соціального розвитку сільської території.

2.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та навичок щодо структури та особливостей функціонування сільського господарства України, прищеплення навиків аналізу сучасного стану соціально-економічного розвитку сільських територій, виявлення диспропорцій у розвитку їхньої елементної бази та розробка заходів з їх подолання.

2.2 Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Економіка розвитку сільських територій» передбачає формування у студентів наступних компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Загальні	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	ЗК 1
2		Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами	ЗК 2
3		Здатність розробляти та управляти проектами	ЗК 6
4		Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ЗК 7
5		Здатність проводити дослідження на відповідному рівні	ЗК 8
6		Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій	ЗК 9
1	Фахові (спеціальні)	Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для формування та обґрунтування стратегій місцевого економічного розвитку та пов'язаних з цим управлінських рішень	ФК 1
2		Здатність збирати, аналізувати та обробляти емпіричні та статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем населених пунктів та територій, робити на їх основі обґрунтовані висновки	ФК 3
3		Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів та економіко-математичні методи і моделі для	ФК 4

		дослідження економічних та соціальних процесів територій	
4		Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку	ФК 5
5		Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси	ФК 6
6		Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, виявляти негативні та позитивні чинники для розвитку бізнесу	ФК 7
7		Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень	ФК 8
8		Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері	ФК 9
9		Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення	ФК 11
10		Здатність ідентифікувати всі види конкурентних переваг, якими володіє територія та чинники просування прямих іноземних інвестицій у розвиток територій	ФК 14
11		Здатність здійснювати еколого-економічну оцінку сталого розвитку території на основі відповідних індикаторів та розробляти методичний інструментарій для економічного обґрунтування оптимальних напрямків соціально-економічного розвитку	ФК 15
12		Здатність критично оцінювати економічні результати господарської діяльності та визначати перспективи економічного й соціального розвитку територій	ФК 16

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економіка розвитку сільських територій» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	ПРН 7
2	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	ПРН 11
3	Створювати підтримку ефективної взаємодії з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом у процесі маркетингу та брендінгу регіонів, міст, ОТГ та інших населених пунктів	ПРН 16
4	Здійснювати еколого-економічну оцінку сталого розвитку території на основі відповідних індикаторів та розробляти методичний інструментарій для економічного обґрунтування оптимальних напрямків соціально-економічного розвитку	ПРН 19
5	Критично оцінювати економічні результати господарської діяльності та визначати перспективи економічного й соціального розвитку сільського господарства; ідентифікувати проблеми в управлінні та фінансуванні комунального майна територій	ПРН 20

3. Програма навчальної дисципліни

*Затверджена рішенням кафедри економіки від 16 червня 2020 року № 14
та знаходиться на апробації*

Змістовий модуль 1. Основи розвитку сільських територій

Тема 1. Вступ до курсу «Економіка розвитку сільських територій»

1. Село як форма територіальної організації суспільства.
2. Сільський сектор як об'єкт розвитку та управління, його структура.
3. Організаційно-економічні засади функціонування сіл в історичному поступі.
4. Понятійний апарат економіки розвитку сільських територій.
5. Предмет, мета, завдання та методи вивчення й дослідження курсу «Економіка розвитку сільських територій».

Тема 2. Трудові ресурси села

1. Сільська поселенська мережа: стан та перспективи розвитку.
2. Сільське населення України: тенденції та регіональні особливості.
3. Демографічні процеси на селі.
4. Трудовий потенціал села, зайнятість та ринок праці на селі.
5. Напрями ефективного регулювання ринку робочої сили на селі.

Змістовий модуль 2. Соціальна сфера села

Тема 3. Розвиток соціальної сфери села

1. Сільське життєве середовище, його структура та зміни внаслідок трансформаційних процесів.
2. Соціальна сфера села в системі соціально-економічного сільського розвитку.
3. Розвиток соціальної інфраструктури в сільській місцевості.
 - 3.1. Житлово-комунальне господарство.
 - 3.2. Побут, торгівля та громадське харчування.
 - 3.3. Зв'язок, транспорт, автомобільні дороги.
4. Перспективи розвитку соціальної інфраструктури.

Змістовий модуль 3. Основи підприємництва на селі

Тема 4. Економічна база розвитку сільських територій України

1. Місце і роль різних форм господарювання на селі.
2. Реформування земельних відносин – передумова соціально-економічного розвитку села.
3. Формування багатокладного агропромислового виробництва.
4. Кооперативні формування у сільській місцевості: поняття, види, функції.
5. Розвиток обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів як складова інфраструктури аграрного ринку.

Тема 5. Розвиток малих форм господарювання на селі та несільськогосподарських видів діяльності

1. Розвиток малих форм господарювання на селі.
2. Фермерство як вид малого бізнесу і форма ведення господарства на селі.
3. Особисті селянські господарства як основа становлення малих форм підприємництва сільського населення.
4. Кредитні спілки як партнери у соціально-економічному розвитку села.
5. Розвиток сільського зеленого туризму.

Змістовий модуль 4. Розвиток об'єднаних територіальних громад

Тема 6. Управління економічним розвитком об'єднаних територіальних громад

1. Сутність адміністративно-територіальної реформи в Україні
2. Система місцевого самоврядування.
3. Програми соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад
4. Фінансова децентралізація та її сутність
5. Програми підтримки розвитку об'єднаних територіальних громад

Тема 7. Роль органів місцевого самоврядування в розвитку територіальних громад

1. Функції депутатів сільської, селищної ради у розвитку форм прямої демократії громадян.
2. Органи самоорганізації населення як важлива форма взаємодії депутата сільської, селищної ради з членами громади.
3. Роль депутата сільської і селищної ради у здійсненні перспективного планування розвитку територіальних громад.
4. Участь депутата сільської, селищної ради у пошуку джерел фінансування проектів соціально-економічного та культурного розвитку територіальної громади
5. Організаційно-економічні проблеми становлення сільських комунальних господарств та їх вплив на реалізацію соціальної політики громади.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма (073)						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1.													
Змістовий модуль 1. Основи розвитку сільських територій													
Тема 1. Вступ до курсу «Економіка розвитку сільських територій»							12	2					10
Тема 2. Трудові ресурси села							13	2					11
Разом за змістовим модулем 1							25	4					21
Змістовий модуль 2. Соціальна сфера села													
Тема 3. Розвиток соціальної сфери села							13	2					11
Разом за змістовим модулем 2							13	2					11
Разом за 1 модуль							38	6					32
Модуль 2.													
Змістовий модуль 3. Основи підприємництва на селі													
Тема 4. Економічна база розвитку сільських територій України							13		2				11
Тема 5. Розвиток малих форм господарювання на селі та несільськогосподарських видів діяльності							13		2				11
Разом за змістовим модулем 3							26		4				22
Змістовий модуль 4. Розвиток об'єднаних територіальних громад													
Тема 6. Управління економічним розвитком об'єднаних територіальних громад							13		2				11
Тема 7. Роль органів місцевого							13		2				11

самоврядування в розвитку територіальних громад												
Разом за змістовим модулем 4							26		4			22
Разом за 2 модуль							52		8			44
Усього годин							90	6	8			76

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	<p>Тема 1. Основні поняття, предмет і завдання курсу «Економіка розвитку сільських територій»</p> <p>План</p> <p>1. Село як форма територіальної організації суспільства.</p> <p>2. Сільський сектор як об'єкт розвитку та управління, його структура.</p> <p>3. Організаційно-економічні засади функціонування сіл в історичному поступі.</p> <p>4. Понятійний апарат економіки розвитку сільських територій.</p> <p>5. Предмет, мета, завдання та методи вивчення й дослідження курсу «Економіка розвитку сільських територій».</p>		2
2.	<p>Тема 2. Демографічна і поселенська база та трудові ресурси села</p> <p>План</p> <p>1. Сільська поселенська мережа: стан та перспективи розвитку.</p> <p>2. Сільське населення України: тенденції та регіональні особливості.</p> <p>3. Демографічні процеси на селі.</p> <p>4. Трудовий потенціал села, зайнятість та ринок праці на селі.</p> <p>5. Напрями ефективного регулювання ринку робочої сили на селі.</p>		2
3.	<p>Тема 3. Розвиток соціальної сфери села</p> <p>План</p> <p>1. Сільське життєве середовище, його структура та зміни внаслідок трансформаційних процесів.</p> <p>2. Соціальна сфера села в системі соціально-економічного сільського розвитку.</p> <p>3. Розвиток соціальної інфраструктури в сільській місцевості.</p> <p>3.1. Житлово-комунальне господарство.</p> <p>3.2. Побут, торгівля та громадське харчування.</p> <p>3.3. Зв'язок, транспорт, автомобільні дороги.</p> <p>4. Перспективи розвитку соціальної інфраструктури.</p>		2
4.	<p>Тема 4. Економічна база розвитку сільських територій України</p> <p>План</p> <p>1. Місце і роль різних форм господарювання на селі.</p> <p>2. Реформування земельних відносин – передумова соціально-економічного розвитку села.</p> <p>3. Формування багатокладного агропромислового виробництва.</p> <p>4. Кооперативні формування у сільській місцевості: поняття, види, функції.</p> <p>5. Розвиток обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів як складова інфраструктури аграрного ринку.</p>		
5.	<p>Тема 5. Розвиток малих форм господарювання на селі та несільськогосподарських видів діяльності</p> <p>План</p>		

	<p>1. Розвиток малих форм господарювання на селі.</p> <p>2. Фермерство як вид малого бізнесу і форма ведення господарства на селі.</p> <p>3. Особисті селянські господарства як основа становлення малих форм підприємництва сільського населення.</p> <p>4. Кредитні спілки як партнери у соціально-економічному розвитку села.</p> <p>5. Розвиток сільського зеленого туризму.</p>		
6.	<p>Тема 6. Управління сільським розвитком на базі об'єднаних територіальних громад</p> <p>План</p> <p>1. Сутність адміністративно-територіальної реформи в Україні</p> <p>2. Система місцевого самоврядування.</p> <p>3. Програми соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад</p> <p>4. Фінансова децентралізації та її сутність</p> <p>5. Програми підтримки розвитку об'єднаних територіальних громад</p>		
7.	<p>Тема 7. Взаємодія представників органів місцевого самоврядування з членами громад</p> <p>План</p> <p>1. Роль депутата сільської, селищної ради у розвитку форм прямої демократії громадян.</p> <p>2. Органи самоорганізації населення як важлива форма взаємодії депутата сільської, селищної ради з членами громади.</p> <p>3. Роль депутата сільської і селищної ради у здійсненні перспективного планування розвитку територіальних громад.</p> <p>4. Участь депутата сільської, селищної ради у пошуку джерел фінансування проектів соціально-економічного та культурного розвитку територіальної громади</p> <p>5. Організаційно-економічні проблеми становлення сільських комунальних господарств та їх вплив на реалізацію соціальної політики громади.</p>		
	Разом		6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Аналіз основних економічних показників розвитку сільських територій		
2.	Тема 2. Аналіз демографічних ситуації на селі		
3.	Тема 3. Аналіз розвитку соціальної сфери села		
4.	Тема 4. Аналіз розвитку аграрного бізнесу		2
5.	Тема 5. Аналіз розвитку несільськогосподарського бізнесу на селі		2
6.	Тема 6. Аналіз програм розвитку об'єднаних територіальних громад		2
7.	Тема 7. Огляд інструментів фінансування проектів регіонального розвитку		2
	Разом		8

7. Самостійна робота

№	Назва теми та перелік питань	Кількість годин
---	------------------------------	-----------------

з/п		денна	заочна
1.	<p>Тема 1. Основні поняття, предмет і завдання курсу «Економіка розвитку сільських територій»</p> <p>1. Село як форма територіальної організації суспільства. 2. Сільський сектор як об'єкт розвитку та управління, його структура. 3. Організаційно-економічні засади функціонування сіл в історичному поступі. 4. Понятійний апарат економіки розвитку сільських територій. 5. Предмет, мета, завдання та методи вивчення й дослідження курсу «Економіка розвитку сільських територій».</p>		10
2.	<p>Тема 2. Демографічна і поселенська база та трудові ресурси села</p> <p>1. Сільська поселенська мережа: стан та перспективи розвитку. 2. Сільське населення України: тенденції та регіональні особливості. 3. Демографічні процеси на селі. 4. Трудовий потенціал села, зайнятість та ринок праці на селі. 5. Напрями ефективного регулювання ринку робочої сили на селі.</p>		11
3.	<p>Тема 3. Розвиток соціальної сфери села</p> <p>1. Сільське життєве середовище, його структура та зміни внаслідок трансформаційних процесів. 2. Соціальна сфера села в системі соціально-економічного сільського розвитку. 3. Розвиток соціальної інфраструктури в сільській місцевості. 3.1. Житлово-комунальне господарство. 3.2. Побут, торгівля та громадське харчування. 3.3. Зв'язок, транспорт, автомобільні дороги. 4. Перспективи розвитку соціальної інфраструктури.</p>		11
4.	<p>Тема 4. Економічна база розвитку сільських територій України</p> <p>1. Місце і роль різних форм господарювання на селі. 2. Реформування земельних відносин – передумова соціально-економічного розвитку села. 3. Формування багатокладного агропромислового виробництва. 4. Кооперативні формування у сільській місцевості: поняття, види, функції. 5. Розвиток обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів як складова інфраструктури аграрного ринку.</p>		11
5.	<p>Тема 5. Розвиток малих форм господарювання на селі та несільськогосподарських видів діяльності</p> <p>1. Розвиток малих форм господарювання на селі. 2. Фермерство як вид малого бізнесу і форма ведення господарства на селі. 3. Особисті селянські господарства як основа становлення малих форм підприємництва сільського населення. 4. Кредитні спілки як партнери у соціально-економічному розвитку села. 5. Розвиток сільського зеленого туризму.</p>		11
6.	<p>Тема 6. Управління сільським розвитком на базі об'єднаних територіальних громад</p> <p>1. Сутність адміністративно-територіальної реформи в Україні 2. Система місцевого самоврядування. 3. Програми соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад 4. Фінансова децентралізації та її сутність</p>		11

	5. Програми підтримки розвитку об'єднаних територіальних громад		
7.	<p>Тема 7. Взаємодія представників органів місцевого самоврядування з членами громад</p> <p>1. Роль депутата сільської, селищної ради у розвитку форм прямої демократії громадян.</p> <p>2. Органи самоорганізації населення як важлива форма взаємодії депутата сільської, селищної ради з членами громади.</p> <p>3. Роль депутата сільської і селищної ради у здійсненні перспективного планування розвитку територіальних громад.</p> <p>4. Участь депутата сільської, селищної ради у пошуку джерел фінансування проектів соціально-економічного та культурного розвитку територіальної громади</p> <p>5. Організаційно-економічні проблеми становлення сільських комунальних господарств та їх вплив на реалізацію соціальної політики громади.</p>		11
	Разом		76

8. Індивідуальні завдання

1. Сільська поселенська мережа: стан та перспективи розвитку.
2. Сільське життєве середовище, його структура та зміни внаслідок трансформаційних процесів.
3. Соціальна сфера села в системі соціально-економічного розвитку сільських територій.
4. Розвиток соціальної інфраструктури в сільській місцевості.
5. Основні сфери зайнятості сільського населення.
6. Місце і роль основних форм господарювання на селі.
7. Розвиток малих форм господарювання на селі: організаційно-економічні засади.
8. Особисті селянські господарства як основа становлення малих форм підприємництва сільського населення в Україні.
9. Фермерські господарства як вид малого бізнесу і форма ведення господарства на селі.
10. Удосконалення системи організації та підтримки малого бізнесу у сільській місцевості.
11. Кооперативні формування як складові інфраструктури аграрного ринку.
12. Розвиток альтернативних (несільськогосподарських) видів діяльності на сільських територіях.
13. Становлення та розвиток кредитних спілок в сільській місцевості України.
14. Становлення та розвиток сільського зеленого туризму в Україні.
15. Місце та роль сільських і селищних рад у системі місцевого самоврядування.
16. Матеріально-фінансове забезпечення розвитку сільських територій.
17. Формування муніципальної політики з питань розвитку сільських територій.
18. Соціально-економічний розвиток сільських територій в умовах адміністративно-територіальної реформи.
19. Удосконалення матеріально-фінансової бази сільських громад в умовах реформування адміністративно-територіального устрою.
20. Механізм балансування інтересів громади, місцевого самоврядування і суб'єктів господарювання на сільських територіях.

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:
 - 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, конспектування, побудова таблиць, графіків тощо);
 - 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація, спостереження;
 - 1.3. *Практичні*: практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання:

- 2.1. Аналітичний;
- 2.2. Методи синтезу;
- 2.3. Індуктивний метод;
- 2.4. Дедуктивний метод;
- 2.5. Традуктивний метод.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів:

- 3.1. Проблемний (проблемно-інформаційний);
- 3.2. Дослідницький;
- 3.3. Частково-пошуковий (евристичний);
- 3.4. Репродуктивний;
- 3.5. Пояснювально-демонстративний.

3.6. Інтерактивні методи навчання - трикутник/діамант/концентричні кола, обговорення в колі, знайомства/«криголами», виготовлення постерів/флаєрів, рольові ігри/інсценування, руханки, тріади.

4. Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, використання проблемних ситуацій, диспути, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), рішення кросвордів, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій тощо.

5. Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація), модель «полілог», навчання в парах, два-чотири-всі разом, карусель, ZOOM, перевірка знань - Kahoot, тощо.

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ECTS;
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація);
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому та окремих питань;
 - виконання аналітично-розрахункових завдань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;
 - виробничі ситуації;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт тощо.

11. Розподіл балів, які отримують студенти (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота								СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Підсумковий тест - екзамен	Сума
Модуль 1 – 20 балів				Модуль 2 - 20 балів								
ЗМ 1 - 10 б.		ЗМ 2– 10 б.		ЗМ 3 - 10 б.		ЗМ 4 – 10 б.						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	15	55 (40+15)	15	30	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------------------	--------	-------------------------------

види навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка розвитку сільських територій».
2. Е-курс «Економіка розвитку сільських територій»:
<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4265>.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 08 лип. 2010 р. // Відом. Верхов. Ради України. 2010. № 50–51. Ст. 572.
2. Голюков А. П., Регіональна економіка та природокористування [Голюков А. П., Дейнека О. Г, Позднякова Л. О., Черномаз П. О.] за ред. Голюкова А. П.: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2015. 352 с.
3. Деякі питання державного фонду регіонального розвитку : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 берез. 2015 р. № 196 // Офіц. вісн. України. 2015. № 30. Ст. 886.
4. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 берез. 2016 р. № 200 // Офіц. вісн. України. 2016. № 24. Ст. 957.
5. Димченко О. В. Регіональна економіка: навч. посібник / О. В. Димченко, Н. М. Матвеева, С. М. Гайденко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва –Х.: ХНАМГ, 2014. 221 с.
6. Жук М. В. Розміщення продуктивних сил і економіка регіонів України: Підручник / Жук М. В., Круль В. П. К.: Кондор, 2014. 296 с.
7. Журавель В. В. Регіональна економіка: Підручник [В. В. Журавель, О. В. Поспелов, Г. П. Реун, В. Б. Родченко]; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва.Х.: ХНАМГ, 2014. 271 с.
8. Іщук С. І. Регіональна економіка: Теорія. Методи. Практика: підручник / С. І. Іщук, О. В. Гладкий; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К.: Знання, 2017. 447 с.
9. Кашевський В. В. Як підвищити шанси проекту на фінансування з ДФРР: навч. модуль / В. В. Кашевський // Школа місцевого самоврядування DESPRO. 2016. 17 с.
10. Лишеленко В. І. Регіональна економіка. Підручник для студ. вищ. навч. закл. / Лишеленко В. І. К.: Центр учбової літератури, 2015. 384 с.
11. Наталенко Н. В. Фінанси та бюджет об'єднаної громади : навч. модуль / Н. В. Наталенко. – Київ : ІКЦ Легальний статус, 2016. 72 с.
12. Технологія управління соціальними проектами: монографія / Т. М. Безверхнюк, А. О. Левицький, К. В. Пеклун [та ін.]; за заг. ред. Т. М. Безверхнюк. –О.: ОРІДУ НАДУ, 2014. 292 с.
13. Фащевський М. І. Регіональна економіка: тексти лекцій / [О. В. Ольшанська, М. І. Фащевський, І. В. Білоконь та ін.]; за заг. ред. М. І. Фащевського, О. В. Ольшанської. К.: КНЕУ, 2016. 328 с.

14. Шахраюк-Онофрей С. І. Регіональна економіка. Навчальний посібник. / Шахраюк-Онофрей С. І., Круць А. В. Чернівці; 2015. 140 с.

Допоміжна

1. Булавка О. Г. Науково-прикладні та методичні засади розвитку поселенської мережі сільських територій / О. Г. Булавка // Соціально-економічні засади розвитку сільських територій (економіка, підприємництво і менеджмент): монографія / [М. Й. Малій, М. Ф. Кропивко, О. Г. Булавка та ін.]; за заг. ред. М. Й. Малика. - К.: ННЦ ІАЕ, 2012.
2. Бізнес-модель розвитку сільських територій України / В. Чемерис, В. Душка, В. Максим та ін. *Agricultural and Resource Economics*. 2019. Т. 5. Вип. 1. С. 154-176.
3. Горлачук В.В., Кузьменко О.Б., Яремко Ю.І., Лазарева О.В. та ін. Розвиток сільських територій : монографія / за ред. В.В. Горлачука. Миколаїв : Іліон, 2015. 382 с.
4. Державна стратегія регіонального розвитку 2020 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// zakon.rada.gov ua/go/385-2014-п](http://zakon.rada.gov.ua/go/385-2014-п).
5. Державна цільова програма сталого розвитку сільських територій на період 2020 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// www. kmu. gov. ua](http://www.kmu.gov.ua).
6. Децентралізація дає можливості. URL : <https://decentralization.gov.ua>.
7. Закон України від 05.03.2015 р. № 157VIII "Про добровільне об'єднання територіальних громад" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http:// zakon.rada.gov.ua>
8. Забуранна Л.В. Методичні підходи до моніторингу стану соціально-економічного розвитку сільських територій / Л. В. Забуранна, О. О. Корнійчук // Ефективна економіка - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4368>.
9. Кваша С. М. Стан та тенденції розвитку сільського господарства країн-членів Європейського Союзу. Київ : ННЦ ІАЕ, 2013. С. 40.
10. Котенко Н.М. Формування джерел інвестиційної діяльності на сільських територіях / Н.М. Котенко // Інноваційна економіка. - 2012. - № 9 (35). - С. 255-258.
11. Малік М. Й. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації влади / М. Й. Малік, Л. В. Забуранна // Економіка АПК. - 2017. - № 7. - С. 5-14.
12. Малік М.Й., Шпикуляк О.Г. Тенденції і перспективи розвитку особистих селянських господарств. Економіка АПК. 2018. № 1. С. 11–18.
13. Малік М.Й. Підприємництво і розвиток сільських територій / Малік М.Й. // Економіка АПК. - 2016. - № 6 - С. 97.
14. Малік М. Й. Перспективи розвитку підприємницької діяльності на сільських територіях України / М. Й. Малік, Л. В. Забуранна // Економіка АПК. - 2015. - № 8. - С. 5-14.
15. Невінська Г.Б. Проблемні аспекти інноваційного розвитку аграрного виробництва. Агросвіт. 2017. № 1–2. С. 37.
16. Павлов О. І. Сільські території як об'єкт суспільних інтересів / О. І. Павлов // Економіка АПК. - 2011. - №3. - С. 123-127.
17. Павлов О. Сільські території: теоретико-методологічні засади дослідження. - Регіональна історія України: зб. наук. статей. - 2011. - Вип. 3. - С. 113-132.
18. Попова О. Л. Основи гармонізації аграрного і сільського розвитку в сучасній аграрній політиці. Економіка України. 2014. № 2. С. 32–43.
19. Попова О.Л. Розвиток багатофункціонального сільського господарства: досвід Німеччини. // Економіка і прогнозування. 2015. № 2. С. 148–158.
20. Руснак А. В. Функції, завдання, чинники функціонування та сталого розвитку сільських територій - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.2/244.pdf](http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.2/244.pdf)

21. Саблук П.Т. Наукові агроекономічні дослідження в інтересах активізації росту АПВ і сільських територій. Економіка АПК. 2017. № 5. С. 19–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_5_5.
22. Сава А.П. Європейський досвід розвитку сільських територій: вивчення можливостей для сільських населених пунктів / Європейський інформаційно-дослідницький центр. URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28885.pdf> (дата звернення 15.10.2018).
23. Сільське господарство України : статистичний збірник за 2016 рік. Київ : Державна служба статистики України, 2017. 372 с.
24. Славкова О.П. Розвиток сільських територій: теорія, методологія, практика: монографія / О.П. Славкова. - Суми: СНАУ, 2010. - 330 с.
25. Талавирия М.П. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації / Талавирия М.П., Горай А.О. // Економіка АПК. - 2018. - № 11 - С. 75-79.
26. Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, В.М. Заяць та ін. Розвиток підприємництва і кооперації: інституціональний аспект : монографія / за ред. М.Й. Маліка. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2016. 432 с.
27. Юрчишин В.В. Село і селяни України в системі історично і суспільно зумовлених вітчизняних національних цінностей / В.В. Юрчишин // Економіка АПК-2011. - № 2. - С. 87-99.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/156-19>. (Про засади державної регіональної політики: Закон України № 156-19 від 05.02.2015 р.)
2. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>. (Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України № 385 від 06.08.2014 р.)
3. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/anot/2850-15>. (Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України.)
4. <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=250057552>. (Постанова Кабінету Міністрів від 07 червня 2017 №410 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад».)
5. <https://www.minregion.gov.ua/press/news/> (Міністерство розвитку громад та територій України)
6. www.ukrstat.gov.ua (Інтернет-сайт Державної служби статистики України).
7. www.rada.gov.ua (Інтернет-сайт Верховної Ради України).
8. <https://agro.me.gov.ua/ua> (Інформаційно-аналітичний портал АПК України)
9. <https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-sotsialnoi-politiki-ukraini> (Інтернет-сайт Міністерства соціальної політики України).